

Decizie de indexare a faptei de plagiat la poziția 00318 / 3.10.2016 și pentru admitere la publicare în volum tipărit

care se bazează pe:

A. Nota de constatare și confirmare a indiciilor de plagiat prin fișa suspiciunii inclusă în decizie.

Fișa suspiciunii de plagiat / Sheet of plagiarism's suspicion	
Opera suspicionată (OS) Suspicious work	Opera autentică (OA) Authentic work
OS KÖVESI, Laura Codruța. Combaterea crimei organizate prin dispoziții de drept penal. Teză de doctorat. Timișoara: Universitatea de vest. 2011. Notă: <u>Conducător științific:</u> Prof.dr.PAȘCA Viorel. <u>Comisia de doctorat:</u> Nu se cunoaște. Notă: Plagiat semnalat în „* * *”. Dr Codruța Kovesi, precursora lui Mang. 25.05.2012. Disponibil la: www.militiaspirituala.ro/investigatii/documente-inedite/detalii.html . Ultima accesare: 3 mai 2016.	OA LUNGU, Viorica. Protecția judiciară a victimelor traficului de ființe umane. <i>Doctrină și jurisprudență</i> . nr. 3-4/2007. Congresul de științe penale. 25-27 mai 2006. Constanța. p.3-12. Disponibil la: www.cstpenale2006.webgarden.ro/panelright/newsletter/politica-penala-si-legislatia/sectiunea-1 . Ultima accesare: 3 mai 2016.
Incidența minimă a suspiciunii / Minimum incidence of suspicion	
p.116:12 - p.116:16	p.09:36-p.09:41 (renumerotat)
Fișa întocmită pentru includerea suspiciunii în Indexul Operelor Plagiate în România de la Sheet drawn up for including the suspicion in the Index of Plagiarized Works in Romania at www.plagiate.ro	

Notă: Prin „p.72:00” se înțelege paragraful care se termină la finele pag.72. Notăția „p.00:00” semnifică până la ultima pagină a capitolului curent, în întregime de la punctul inițial al preluării.

Note: By „p.72:00” one understands the text ending with the end of the page 72. By „p.00:00” one understands the taking over from the initial point till the last page of the current chapter, entirely.

B. Fișa de argumentare a calificării de plagiat alăturată, fișă care la rândul său este parte a deciziei.

Echipa Indexului Operelor Plagiate în România

Fișa de argumentare a calificării

Nr. crt.	Descrierea situației care este încadrată drept plagiat	Se confirmă
1.	Preluarea identică a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
2.	Preluarea a unor pasaje (piese de creație de tip text) dintr-o operă autentică publicată, care sunt rezumate ale unor opere anterioare operei autentice, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
3.	Preluarea identică a unor figuri (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
4.	Preluarea identică a unor tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
5.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin includerea unui nou autor sau de noi autori fără contribuție explicită în lista de autori	
6.	Republicarea unei opere anterioare publicate, prin excluderea unui autor sau a unor autori din lista inițială de autori.	
7.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație) dintr-o operă autentică publicată, fără precizarea întinderii și menționarea provenienței, fără nici o intervenție personală care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	✓
8.	Preluarea identică de figuri sau reprezentări grafice (piese de creație de tip grafic) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
9.	Preluarea identică de tabele (piese de creație de tip structură de informație) dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
10.	Preluarea identică a unor fragmente de demonstrație sau de deducere a unor relații matematice care nu se justifică în regăsirea unei relații matematice finale necesare aplicării efective dintr-o operă autentică publicată, fără menționarea provenienței, fără nici o intervenție care să justifice exemplificarea sau critica prin aportul creator al autorului care preia și însușirea acestora într-o lucrare ulterioară celei autentice.	
11.	Preluarea identică a textului (piese de creație de tip text) unei lucrări publicate anterior sau simultan, cu același titlu sau cu titlu similar, de un același autor / un același grup de autori în publicații sau edituri diferite.	
12.	Preluarea identică de pasaje (piese de creație de tip text) ale unui cuvânt înainte sau ale unei prefețe care se referă la două opere, diferite, publicate în două momente diferite de timp.	

Notă:

a) Prin „proveniență” se înțelege informația din care se pot identifica cel puțin numele autorului / autorilor, titlul operei, anul apariției.

b) Plagiatul este definit prin textul legii¹.

„...plagiatul – expunerea într-o operă scrisă sau o comunicare orală, inclusiv în format electronic, a unor texte, idei, demonstrații, date, ipoteze, teorii, rezultate ori metode științifice extrase din opere scrise, inclusiv în format electronic, ale altor autori, fără a menționa acest lucru și fără a face trimitere la operele originale...”.

Tehnic, plagiatul are la bază conceptul de **piesă de creație** care²:

„...este un element de comunicare prezentat în formă scrisă, ca text, imagine sau combinat, care posedă un subiect, o organizare sau o construcție logică și de argumentare care presupune niște premise, un raționament și o concluzie. Piesa de creație presupune în mod necesar o formă de exprimare specifică unei persoane. Piesa de creație se poate asocia cu întreaga operă autentică sau cu o parte a acesteia...”

cu care se poate face identificarea operei plagiate sau suspicioase de plagiat³:

„...O operă de creație se găsește în poziția de operă plagiată sau operă suspicioasă de plagiat în raport cu o altă operă considerată autentică dacă:

- i) Cele două opere tratează același subiect sau subiecte înrudite.
- ii) Opera autentică a fost făcută publică anterior operei suspicioase.
- iii) Cele două opere conțin piese de creație identificabile comune care posedă, fiecare în parte, un subiect și o formă de prezentare bine definită.
- iv) Pentru piesele de creație comune, adică prezente în opera autentică și în opera suspicioasă, nu există o menționare explicită a provenienței. Menționarea provenienței se face printr-o citare care permite identificarea piesei de creație preluate din opera autentică.
- v) Simpla menționare a titlului unei opere autentice într-un capitol de bibliografie sau similar acestuia fără delimitarea întinderii preluării nu este de natură să evite punerea în discuție a suspiciunii de plagiat.
- vi) Piesele de creație preluate din opera autentică se utilizează la construcții realizate prin juxtapunere fără ca acestea să fie tratate de autorul operei suspicioase prin poziția sa explicită.
- vii) În opera suspicioasă se identifică un fir sau mai multe fire logice de argumentare și tratare care leagă aceleași premise cu aceleași concluzii ca în opera autentică...”

¹ Legea nr. 206/2004 privind buna conduită în cercetarea științifică, dezvoltarea tehnologică și inovare, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 505 din 4 iunie 2004

² ISOC, D. Ghid de acțiune împotriva plagiatului: bună-conduită, prevenire, combatere. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2012.

³ ISOC, D. Prevenitor de plagiat. Cluj-Napoca: Ecou Transilvan, 2014.

Conferinta de Stiinte Penale

Titlul paginii web

Pagina de start PROGRAM

Imaginea zilei

Descrierea imaginii
829.62kB, 2592x1944

PROGRAM

Newsletter

[Politica penala si legislatia penala](#)
Recieve news about this
website directly to your
mailbox

[Conferinta de Stiinte Penale](#) > [Panoul drept](#) > [Newsletter](#) > [Politica penala si legislatia penala](#) > [SECTIUNEA 1](#)

SECTIUNEA 1

Creat 04/07/2010 16:43:56 | Ultima schimbare 04/07/2010 16:49:09

I. PROTECȚIA JUDICIARĂ A VICTIMELOR TRAFICULUI DE FIINȚE UMANE

Lungu Viorica
Judecător, Tribunalul Tulcea
vlungu@just.ro

Abstract/Resume

Lucrarea „Protecția judiciară a victimelor traficului de ființe umane” evidențiază caracterul istoric și universal al fenomenului. Totodată, sunt prezentate principalele forme de trafic, din punct de vedere al drepturilor omului (sclavia, munca forțată, violența, abuzul de încredere, agresiunea fizică și psihică a persoanei), factorii care generează și susțin fenomenul traficului de ființe umane, valorile sociale lezate, scopul vizat și formele organizării traficantilor. În capitolul III sunt prezentate actele normative ce conturează cadrul legislativ românesc și definesc conceptul de protecție a victimelor traficului de ființe umane precum și măsurile de protecție acordate victimelor, așa cum rezultă ele din prevederile Legii nr. 211/2004. În capitolele IV – VI se definește noțiunea generală de protecție socială a victimelor traficului de ființe umane și formele acesteia, precum și noțiunea de protecție judiciară a victimelor. Totodată, sunt prezentate serviciile sociale oferite victimelor traficului de ființe umane în România și formele de cooperare internațională în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului. În capitolul VII se face o prezentare a politicii europene în materie, cu trimitere la instrumentele legislative de combatere a traficului de ființe umane și a structurilor specializate de cooperare polițienească și judiciară, respectiv Oficiul European de Poliție (EUROPOL) și EUROJUST. În ultimul capitol, plecându-se de la curențele și neclaritățile privind definirea unor instituții dar și a metodelor și mijloacelor de lucru, se fac propuneri „de lege ferenda” menite, în concepția noastră, să eficientizeze lupta de combatere a fenomenului traficului de ființe umane.

I. Traficul de ființe umane – fenomen istoric cu conotații naționale și internaționale

Ca fenomen, traficul de persoane are rădăcini îndepărtate în timp, existând rapoarte ale poliției din alte state, datate de la sfârșitul secolului al-IX-lea, care indicau răpiri și vinderi de copii și fete din statele locuite de evreii din Țara Galilor și din alte țări ale Europei

lumea, în special în America de Sud, în America Latină și în Caraibe, în particular în Argentina și în Brazilia, date despre astfel de cazuri sunt înregistrate înainte de anii 1860. În zilele noastre și în plan regional, criza din Balcani din ultimul deceniu a favorizat dezvoltarea fenomenului, România fiind citată, atât ca țară de origine, cât și ca țară de tranzit pentru marile rețele de trafic de femei, provenind îndeosebi din Asia, dar și din țările vecine ca: Ucraina, Belarus sau Moldova, cu destinația în țările din fosta Iugoslavie (cu accent pe regiunea Kosovo), precum și Turcia, Grecia, Cipru, sau statele din Europa Occidentală.

Fenomenul traficului de ființe umane, care a cunoscut o creștere constantă în ultimii ani declanșând un important semnal de alarmă la nivel național și internațional, nu este unul episodic pentru că, așa cum rezultă din studiile și experiența statelor care se confruntă cu această problemă, implică un număr mare de persoane, cunoaște profunde conotații de ordin social și economic și demonstrează încălcarea fără echivoc a drepturilor fundamentale ale omului.

În acest context se impune formularea unor politici coerente pentru prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, proces care întâmpină însă o serie de dificultăți rezultate, în primul rând, din necunoașterea dimensiunilor reale ale fenomenului datorită mobilității sale foarte mari și intensei circulații peste frontiere a persoanelor și bunurilor și, în al doilea rând, din obscuritatea fenomenului asigurată de menținerea manifestărilor sale în contextul unor activități aparent legale.

II. Forme ale traficului de ființe umane

Protocolul privind prevenirea, reprimarea și pedepsirea traficului de persoane, în special al femeilor și copiilor, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva Criminalității Transnaționale Organizate, definește formele în care se organizează această infracțiune în raport de caracteristicile persoanelor traficate și traficante, de scopul urmărit și interesul vizat, de natura cauzelor care au generat fenomenul, de implicațiile sociale, dar și de specificul valorilor lezate (drepturile omului).

Din punct de vedere al drepturilor omului traficul de persoane include: sclavia, munca forțată, violența, abuzul de încredere, agresiunea fizică și psihică a persoanei, fiind pe deplin justificată aprecierea că traficul de persoane este o formă a sclaviei la început de mileniu.

Sub aspect economic, traficul presupune interese financiare (profituri uriașe), rețele regionale și internaționale, circulația ilicită a banilor (spălarea banilor care provin din trafic și pe baza cărora se realizează activitatea de traficare).

Din punct de vedere al originii fenomenului, factorii care generează și susțin traficul sunt sărăcia accentuată a victimelor, nivelul educațional scăzut, lipsa încrederii în sine, eșecurile în viață, migrația occidentalilor, amatori de experiențe sexuale către est, unde piața prostituției este mai tentantă.

Din perspectiva valorilor sociale lezate, persoanele traficate sunt reduse la condiția de marfă, sunt dezumanizate treptat, fiindu-le lezate sentimentele cele mai profunde.

Din perspectiva implicațiilor sociale, datorită creșterii alarmante din ultimii ani, traficul de persoane devine un fenomen național și internațional.

Prin prisma scopului vizat, traficul de persoane presupune profituri scăzute pentru societate și profituri uriașe pentru traficanți, care reinvestesc profiturile obținute pentru derularea în continuare a activităților de trafic. Prostituția (în general exploatarea sexuală a femeilor și copiilor) constituie principalul scop al traficului și modalitatea de obținere a celor mai mari câștiguri. La aceasta se adaugă traficul în scop de muncă forțată, comiterea de infracțiuni prin constrângerea victimelor traficului și prelevarea de organe.

Sub aspectul organizării traficantilor, traficul îmbracă următoarele

- traficul ocazional care consta doar în transportarea internă/internațională a victimelor
- traficul în bande, sau grupări mici, când traficanții sunt bine organizați și specializați în traficarea cetățenilor în afara granițelor țării folosind aceleași rute
- traficul internațional, cel mai laborios organizat, derulat de rețele periculoase și greu de combătut.

Din perspectiva victimelor, traficul poate fi clasificat în funcție de natura abuzivă a actelor exercitate asupra lor și vizează:

- aspectul social (abuz psihologic, fizic, atac sexual, sau viol, lipsire de libertate, lipsa puterii de decizie, lipsa accesului la servicii medicale, obligarea de a consuma alcool, droguri, avort forțat, malnutriție, forțarea victimei să devină la rândul ei un recruta)
- aspectul juridic (deposedarea de acte de identitate, obligarea de a poseda și utiliza acte false)
- aspectul economic (împovărarea cu datorii, neplată, reținerea unor plăți nejustificate).

III. Conceptul de protecție a victimelor traficului de ființe umane în accepțiunea legiuitorului român

În acțiunea de prevenire și combatere a traficului de persoane se impune o abordare globală și internațională atât în ceea ce privește stabilirea de măsuri pentru prevenirea traficului pedepsirea traficantilor, cât și vizând protecția victimelor traficului, respectarea și garantarea drepturilor fundamentale ale acestora.

Protecția victimelor traficului trebuie să se regăsească în măsurile luate în cursul procesului penal, cât și ulterior finalizării lui, dat fiind faptul că urmările unor asemenea infracțiuni asupra persoanelor-victime sunt grave și se perpetuează în timp.

În legislația română există în prezent mai multe acte normative care conțin reglementări referitoare la protecția victimelor infracțiunii de trafic de persoane și anume:

- Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane, modificată și completată prin OUG nr. 79/2005;
- Legea nr. 211/2004 privind unele măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor, intrată în vigoare de la 01 ianuarie 2005 ;
- Legea nr. 565/2002 privind ratificarea Convenției ONU împotriva criminalității transnaționale organizate;
- Legea 272/2004 pentru promovarea și protecția drepturilor copilului ;
- Hotărârea de Guvern nr. 1216/2001 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru combaterea traficului de ființe umane;
- Hotărârea de Guvern 299/2003 privind aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii 678/2001 ;
- Hotărârea de Guvern 1295/2004 privind aprobarea Planului național de acțiune pentru prevenirea și combaterea traficului de copii;
- Hotărârea de Guvern nr. 1584 din 8.12.2005 pentru înființarea Agenției Naționale de Prevenire a Traficului de persoane și Monitorizare a Asistenței Acordate Victimelor Traficului de Persoane.

Actele normative enumerate au rolul de a fi inițiat și în România construirea și implementarea unui sistem de protecție a victimelor traficului de persoane și de a mobiliza autoritățile să manifeste perseverență în prevenirea și combaterea acestui fenomen.

În cursul procesului penal victimele trebuie să beneficieze de sfaturi și de informații cu privire la drepturile pe care legea li le recunoaște, de reprezentare și asistare în fața organelor de cercetare și în fața instanței de judecată, de acordare a timpului necesar pentru a-și pregăti apărarea, dar și de asistență medicală, psihologică și, nu în ultimul rând, materială.

Legea nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și Regulamentul său de aplicare, aprobat prin HG.nr.

autoritățile sunt obligate să le acorde victimelor traficului de persoane: asigurarea de protecție victimelor traficului de persoane prin cazarea lor într-un centru de asistență și consiliere unde vor beneficia de intervenții specializate în funcție de nevoile identificate, sprijinirea victimelor pentru recuperarea sau obținerea documentelor de identitate, asigurarea în mod gratuit a unui interpret, repatrierea lor în țara de origine cu asigurarea transportului în deplină securitate până la frontiera statului român (sau în funcție de prevederile tratatelor internaționale), păstrarea confidențialității datelor rulate.

Victima traficului de persoane are calitatea de parte vătămată în procesul penal, ca persoană care a suferit o vătămare fizică, materială sau morală. Încă din acest moment ea trebuie să beneficieze de asistență de specialitate juridică, medicală sau psihologică pentru a putea face față rigorilor impuse de anchetă. Încă din acest moment se impune crearea unui climat în care persoana intervievată să înceapă să aibă încredere în personalul cu care intră în relații și în deplina integritate profesională a acestuia. Regulamentul de aplicare a Legii nr. 678/2001 stabilește în capitolul 5, la art. 54, că victimele traficului de persoane primite în centrele de asistență și protecție sunt informate cu privire la procedurile judiciare și administrative aplicabile precum și cu privire la posibilitatea de a beneficia, potrivit legii, de măsuri specifice de protecție a martorilor.

În alineatul 2 al aceluiași articol se prevede că personalul specializat din centrele de asistență și protecție are obligația de a aduce la cunoștința victimelor că au dreptul să primească asistență juridică obligatorie în cursul procesului penal.

Se observă că protecția și asistența specială a victimelor prevăzute prin Legea 678/2001, în capitolul 5, sunt acordate la cerere, cu excepția asistenței juridice care este obligatorie, conform articolului 54.

În practică, prevederea au dreptul să primească asistență juridică obligatorie a generat controverse și interpretări diferite, conturându-se opinii contrare:

- astfel, într-o primă interpretare, expresia au dreptul este privită în sensul că victimelor li se recunoaște doar dreptul de a primi asistență juridică obligatorie, fiind la latitudinea părții dacă dorește sau nu să-și angajeze un apărător sau să ceară unul din oficiu. În susținerea acestui punct de vedere se invoca faptul că legiuitorul nu a folosit expresia cu caracter imperativ „asistența juridică este obligatorie...” ca în alte acte normative, unde este arătată și sancțiunea nulității pentru încălcarea acestei prevederi, ci a prevăzut în Legea 678/2001 doar posibilitatea pentru victime de a avea asistență juridică, lăsând însă la latitudinea lor exercitarea acestui drept,

- o altă opinie susține însă, că în cauză este vorba despre obligativitatea instanței de a desemna victimei un apărător din oficiu, în mod obligatoriu, chiar dacă ea nu înțelege să solicite acest lucru. Apariția Legii nr. 211/2004, a încercat să suplinească unele lipsuri în materia protecției victimelor infracțiunilor săvârșite cu violență, incluzând aici și victimele traficului de persoane. Măsurile de protecție acordate victimelor, prevăzute de legea nr. 211/2004 se grupează în patru categorii:

1. Prima categorie de măsuri pentru asigurarea protecției victimelor infracțiunilor privește informarea acestora, pornind de la ideea că o informare corectă și completă a victimei constituie prima condiție pentru realizarea drepturilor și pentru ameliorarea situației sale. Informarea se asigură victimelor oricăror infracțiuni și se realizează, potrivit legii, în două modalități: în mod direct, de către procurorul sau ofițerul de poliție la care victima se prezintă, ori de către judecător, în cazul infracțiunilor pentru care plângerea prealabilă se adresează instanței de judecată, și prin intermediul unei linii

infracțiunilor.

Informațiile care sunt furnizate victimelor infracțiunilor, în oricare dintre cele două modalități, privesc: serviciile și organizațiile care asigură consiliere psihologică sau orice alte forme de asistență a victimei, în funcție de necesitățile acesteia; organul de urmărire penală la care poate face plângere; dreptul la asistență juridică și unde se poate adresa pentru exercitarea acestui drept; condițiile și procedura pentru acordarea asistenței juridice gratuite; drepturile procesuale ale persoanei vătămate, ale părții vătămate și ale părții civile, precum și de dispozițiile Legii nr.682/2002 privind protecția martorilor; condițiile și procedura pentru acordarea compensării financiare de către stat.

Toate aceste informații au rolul de a oferi victimei o imagine completă asupra drepturilor sale și asupra mijloacelor concrete de realizare a acestor drepturi, atât în cadrul procedurilor judiciare, cât și în afara acestora.

2. O altă categorie de măsuri instituite se referă la consilierea psihologică a victimelor unor infracțiuni.

Consilierea psihologică se asigură victimelor acelor infracțiuni care, fiind săvârșite cu violență sau aducând atingere libertății sexuale a persoanei, produc nu numai o traumă fizică, ci și o traumă psihică, traficul de persoane fiind una dintre infracțiunile enumerate limitative de către Legea 211/2004.

Mecanismul instituțional prin care se asigură consilierea psihologică a victimelor este reprezentat de serviciile de protecție a victimelor și reintegrare socială a infractorilor care funcționează pe lângă tribunale. În cadrul acestor servicii, consilierea psihologică se asigură, în mod gratuit, pentru o perioadă de cel mult 3 luni, iar în cazul victimelor care nu a împlinit vârsta de 18 ani, pe o perioadă de cel mult 6 luni.

Servicii pentru consilierea psihologică a victimelor infracțiunilor și pentru asigurarea altor forme de asistență a acestora pot fi constituite și de organizațiile neguvernamentale.

3. Având în vedere faptul că realizarea drepturilor victimelor în cadrul procedurilor judiciare depinde în mare măsură de asistența juridică ce le este acordată, cea de-a treia categorie de măsuri prevăzute în Legea nr. 211/2004 privește asistența juridică gratuită acordată victimelor unor infracțiuni.

În concepția Legii 211/2004 la fel ca și în cuprinsul Legii 678/2001 asistența juridică gratuită se acordă, la cerere, mai multor categorii de victime, însă, ținând seama, pe de o parte, de gravitatea infracțiunii săvârșite, iar, pe de altă parte, de situația materială a victimei și sunt enumerate categoriile de victime care pot beneficia de această formă de asistență.

Astfel, asistența juridică gratuită se acordă, în primul rând, victimelor directe ale infracțiunilor grave săvârșite cu violență (tentativa la infracțiunile de omor, omor calificat și omor deosebit de grav, vătămarea corporală gravă și infracțiunile intenționate care au avut ca urmare vătămarea corporală gravă a victimei) sau ale infracțiunilor grave privitoare la viața sexuală (infracțiunile de viol, act sexual cu un minor și perversiune sexuală săvârșită asupra unui minor sau săvârșită cu violență). Asistența juridică gratuită se acordă și victimelor indirecte ale unor infracțiuni grave (soțul, copiii și cei aflați în întreținerea victimelor directe decedate prin săvârșirea infracțiunilor).

În al doilea rând, asistența juridică gratuită se acordă victimelor altor infracțiuni decât cele menționate, indiferent de natura infracțiunii, dacă venitul lunar pe membru de familie al victimei este cel mult egal cu salariul de bază minim brut pe țară stabilit pentru anul în care victima a formulat cererea de asistență juridică gratuită. În ambele situații, acordarea asistenței juridice gratuite este condiționată de săvârșirea infracțiunii pe teritoriul României sau, în cazul infracțiunilor săvârșite în afara teritoriului României, de

în România și de desăvârșirea procesului penal în România.

De asemenea, acordarea asistenței juridice gratuite este condiționată de sesizarea organelor de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii, în anumite termene. Victimele care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cele puse sub interdicție nu au, însă, obligația de a sesiza organele de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii.

Pentru a asigura aplicabilitatea efectivă a dispozițiilor referitoare la asistența juridică gratuită, legea reglementează, în mod detaliat, procedura de acordare a asistenței juridice gratuite și stabilește limita sumei în care aceasta poate fi acordată la 2 salarii de bază minime brute pe țară.

Prin dispozițiile referitoare la acordarea asistenței juridice gratuite și prin dispozițiile care extind aplicarea normelor privind asistența juridică gratuită și la acordarea sumei necesare punerii în executare a hotărârii judecătorești prin care au fost acordate despăgubiri civile victimei infracțiunii, proiectul răspunde unora dintre cerințele Raportului Periodic al Comisiei Europene privind progresul realizat de România în procesul de aderare la Uniunea Europeană.

4. Mecanismul cel mai important de protecție a victimelor prevăzut în Legea nr. 211/2004 privește compensarea financiară de către stat a victimelor unor infracțiuni.

Sistemul de compensare financiară de către stat a victimelor infracțiunilor săvârșite cu violență are ca fundament principiul echității și al solidarității sociale și realitatea că, în prezent, ori de câte ori făptuitorul rămâne necunoscut, este insolubil sau dispărut, "costurile" infracțiunii sunt suportate exclusiv de victimă.

În concepția legii, compensarea financiară se acordă, la cerere, victimelor directe ale infracțiunilor grave săvârșite cu violență (tentativa la infracțiunile de omor, omor calificat și omor deosebit de grav, vătămarea corporală gravă și infracțiunile intenționate care au avut ca urmare vătămarea corporală gravă a victimei) sau ale infracțiunilor grave privitoare la viața sexuală (infracțiunile de viol, act sexual cu un minor și perversiune sexuală săvârșită asupra unui minor sau săvârșită cu violență) și victimelor indirecte ale infracțiunilor de omor și ale infracțiunilor intenționate care au avut ca urmare moartea persoanei (soț, copii și persoane aflate în întreținere).

Legea stabilește mai multe categorii de condiții pentru acordarea compensării financiare a victimelor directe și indirecte ale infracțiunilor menționate.

a) O primă categorie de condiții privește locul săvârșirii infracțiunii și cetățenia victimei. Astfel, compensarea financiară se acordă pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României, dacă victima este cetățean român sau străin care locuiește legal în România. Dacă victima este străin care nu locuiește în România, compensarea financiară pentru infracțiunile săvârșite pe teritoriul României se acordă în baza convențiilor internaționale la care România este parte (ex. Convenția europeană privind compensarea victimelor infracțiunilor violente).

b) Cea de-a doua categorie de condiții privește sesizarea organelor de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii, în anumite termene având în vedere faptul că rațiuni de echitate impun compensarea financiară a victimelor care își aduc o minimă contribuție pentru constatarea la timp a infracțiunilor. În vederea obținerii compensării financiare, victimele care nu au împlinit vârsta de 18 ani și cele puse sub interdicție nu au obligația de a sesiza organele de urmărire penală cu privire la săvârșirea infracțiunii.

c) Cea de-a treia categorie de condiții diferă după cum făptuitorul este sau nu cunoscut și relevă caracterul subsidiar al sistemului de compensare financiară în raport cu repararea prejudiciului victimei de către făptuitor sau de către o societate de asigurare.

În cazul în care făptuitorul este cunoscut, compensarea financiară

financiară în termen de un an de la data la care s-a finalizat procedura judiciară, victima s-a constituit ca parte civilă în cadrul procesului penal, făptuitorul este insolubil sau dispărut și victima nu a obținut repararea integrală a prejudiciului suferit de la o societate de asigurare. În acest context, se impune precizarea că acordarea compensării financiare nu este condiționată de existența unei hotărâri definitive de condamnare, ea putând fi acordată și în unele cazuri în care s-a pronunțat achitarea sau încetarea procesului penal ori s-a dispus scoaterea de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale sau neînceperea urmăririi penale. Este, de exemplu, situația în care a intervenit amnistia sau prescripția ori fapta a fost săvârșită de o persoană iresponsabilă sau aflată în stare de beție completă involuntară.

În cazul în care făptuitorul este necunoscut, compensarea financiară se acordă dacă victima a introdus cererea de compensare financiară în termen de 3 ani de la data săvârșirii infracțiunii și nu a obținut repararea integrală a prejudiciului suferit de la o societate de asigurare.

În ceea ce privește prejudiciile suferite de victimă prin săvârșirea infracțiunii care sunt reparate prin compensarea financiară, proiectul le circumscrie la următoarele categorii:

- în cazul victimelor directe, se compensează cheltuielile de spitalizare și alte categorii de cheltuieli medicale suportate de victimă, prejudiciile materiale rezultate din distrugerea, degradarea sau aducerea în stare de neîntrebuințare a bunurilor victimei prin săvârșirea infracțiunii și câștigurile de care victima este lipsită datorită săvârșirii infracțiunii,
- iar în cazul victimelor indirecte, se compensează cheltuielile de înmormântare și întreținerea de care victima este lipsită datorită săvârșirii infracțiunii.

Legea reglementează, în detaliu, procedura de acordare a compensării financiare și posibilitatea acordării unui avans din compensarea financiară pentru victimele infracțiunilor aflate într-o situație financiară precară.

Plafonat la echivalentul a 10 salarii de bază minime brute pe țară, avansul din compensarea financiară are rolul de a răspunde nevoilor acestei categorii de victime, în special atunci când procedurile judiciare se desfășoară într-o perioadă mai îndelungată de timp.

În ceea ce privește mecanismul instituțional, legea prevede crearea în cadrul fiecărui tribunal a unei Comisii pentru compensarea financiară a victimelor infracțiunilor, alcătuită din cel puțin 2 judecători, desemnați pentru o perioadă de 3 ani de adunarea generală a judecătorilor tribunalului.

Competența de soluționare a cererilor de compensare financiară, a cererilor privind acordarea unui avans din compensarea financiară, ca și a cererilor pentru acordarea asistenței juridice gratuite, aparține unui complet format din 2 judecători din cadrul Comisiei pentru compensarea financiară a victimelor infracțiunilor și care funcționează în cadrul tribunalului.

IV. Protecția judiciară a victimelor traficului de persoane – parte integrantă în noțiunea generală de protecție socială; forme ale protecției sociale

Protecția socială, privită ca mecanism general de susținere multidimensională a nevoilor pe care le pot prezenta, la un moment dat diferitele segmente ale unei populații, reprezintă modalitatea princeps de intervenție a puterii legislative și politice în viața socială unei țări.

Privită ca parte integrantă a noțiunii generale de protecție socială, protecția judiciară a victimelor traficului de persoane are drept caracteristici esențiale, în primul rând, existența unui grup țintă bine determinat: victimele traficului de ființe umane și, în al doilea rând, activitatea procesuală penală.

Altfel spus, protecția judiciară a victimelor traficului de persoane

de cercetare penală și cauza până la finalizat cu procesul penal, extinzându-se, în cazurile prevăzute de lege și în faza de executare a hotărârilor judecătorești.

Deși este limitată în timp la derularea procesului penal, protecția judiciară a victimelor traficului de persoane, astfel cum a reieșit din prezentarea de mai sus, este în măsură să acopere întreaga gamă de forme de protecție și asistare socială cunoscute. Victimele traficului de persoane, în baza prevederilor legale amintite, dar și prin susținere din partea organizațiilor nonguvernamentale cu activități în domeniu, beneficiază de multiple forme de protecție, cum ar fi: asistență medicală, protecție și securitate fizică și psihică, asistență juridică consiliere psihologică, diverse forme de asistență socială menite să-i asigure reintegrarea în societate: identificarea și soluționarea nevoilor de școlarizare, calificare, ocupaționale, locative, medierea legăturii cu familia de origine sau cu familia largită în vederea stimulării unei rețele personale de suport, etc. Asistența socială, ca formă a protecției sociale acordată victimelor traficului de ființe umane, este un proces structurat, planificat și desfășurat de către specialiști prin care victima parcurge mai multe etape, de la stadiul de confuzie, durere, dezorientare, până la reintegrarea completă în societate.

V. Servicii sociale oferite victimelor traficului de persoane în România; Cooperarea inter-instituțională în prevenirea și combaterea traficului de persoane - Cadru legal intern

În domeniul protecției și reintegrării victimelor traficului de ființe umane, serviciile publice au urmat o dezvoltare foarte lentă, deși Planul Național de acțiune pentru combaterea traficului de persoane prevedea dreptul acestora la asistență socială, juridică și medicală. În acest sens, ONG-urile sunt cele care au oferit infrastructura și resursele pentru reintegrarea și reabilitarea persoanelor traficate. ONG-urile sunt cele care au răspuns extinderii fenomenului traficului de persoane prin dezvoltarea de servicii de asistență și reintegrare. În prezent există 4 ONG-uri în țară care oferă servicii de consiliere, asistență socială, terapie psihologică și suport financiar victimelor traficului de ființe umane.

Din păcate, numărul adăposturilor este relativ scăzut comparativ cu numărul victimelor. Raportul Pactului de Stabilitate evidențiază existența a 6 adăposturi pentru victimele traficului: unul în București (condus de către Organizația Internațională pentru Migrație), 3 în Timișoara, unul în Pitești și unul în Bistrița.

În plus față de cele menționate în raport există un adăpost la Iași (sub tutela Asociației Alternative Sociale) și unul în Mehedinți. Serviciile oferite sunt: asistență medicală, psihologică, socială, juridică, sprijin pentru reintegrarea familială, școlară, profesională. Unul dintre organismele care și-a demonstrat rolul în procesul de prevenire și combatere a traficului de persoane și de asistare a victimelor traficului este Organizația Internațională pentru Migrație (OIM). În România, începând cu anul 2000 OIM desfășoară diferite programe de asistență pentru victimele traficului, prin repatrierea acestora și reintegrarea lor în familiile de bază.

Oficiul Național de Prevenire a Traficului de Persoane și Monitorizarea Asistenței Victimelor Traficului, organism ale cărui misiuni principale constau în: centralizarea datelor privind traficul de persoane, analiza cauzelor fenomenului, elaborarea și implementarea, în parteneriat a proiectelor de intervenție socială pentru prevenirea traficului și monitorizarea asistenței și protecției victimelor traficului, are în evidențe asistarea unui număr de 935 victime în perioada 2000 – 2004. Dintre acestea, 50% fac parte din categoria de vârstă 18 – 25 ani, 33 % sunt cu vârste cuprinse între 14 -17 ani, 15% mai mari de 25 ani și 2% sub 14 ani.

Din totalul victimelor asistate, marea majoritate, 63%, au fost victimele exploatării sexuale, 18% au fost exploatare prin muncă forțată, 10% prin cerșetorie, iar 9% prin alte forme de exploatare.

tererirea victimelor în vederea asistării, procentul cel mai mare este atribuit organizațiilor internaționale – 64% și numai 20% de către poliție, 8% de justiție și tot 8% de alte organe interne. Susținerea legislativă a procesului de prevenire și combatere a fenomenului de trafic de persoane și de asistare a victimelor traficului își are punctul de pornire, în țara noastră, în prevederile Legii nr. 678/2001, care stabilește, pe lângă premisele încriminării și tratamentul sancționator al infracțiunilor de trafic de persoane și instituțiile guvernamentale și neguvernamentale cărora le revin atribuții în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane și al asistării victimelor traficului.

Printr-o modificare legislativă recentă, HG nr. 1584 din 8 decembrie 2005, Oficiul Național de Prevenire a Traficului de Persoane și Monitorizarea Asistenței Victimelor Traficului a fost reorganizat și s-a dispus înființarea Agenției Naționale de Prevenire a Traficului de Persoane și Monitorizare a Asistenței Acordate Victimelor Traficului de Persoane, organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, în subordinea Ministerului Administrației și Internelor, care are ca scop coordonarea și evaluarea activităților de prevenire a traficului de persoane și de monitorizare a asistenței acordată victimelor traficului de persoane. O altă instituție care desfășoară activități în domeniul prevenirii și combaterii fenomenului de trafic de persoane, este UNICEF.

UNICEF România a contribuit la realizarea noului pachet legislativ pentru respectarea și promovarea drepturilor copiilor intrat în vigoare din 2004, în care există măsuri legislative specifice traficului și exploatării copilului și a avut o contribuție majoră în elaborarea Planului național pentru prevenirea și combaterea traficului de copii și asistarea victimelor copii.

Pe plan intern, prin adoptarea Strategiei naționale de prevenire și combatere a traficului de ființe umane au fost stabilite instituțiile cu atribuții în domeniu, precum și reguli de cooperare inter-instituțională.

În scopul combaterii traficului de ființe umane, a fost creată o rețea națională de judecători specializați în soluționarea unor astfel de cauze. Indiferent de formele de cooperare existente, sau care se vor mai înființa, combaterea traficului de ființe umane depinde de eficiența cu care se aplică legea penală în cauzele descoperite, dar mai ales de existența unor măsuri concrete de informatizare și conștientizare, asupra riscului acestui fenomen, în special pentru categoriile sociale vulnerabile, femeii și copii.

În scopul, îmbunătățirii cooperării inter-instituționale, OIM - Misiunea în România, în perioada iulie 2005 – februarie 2006 a derulat un proiect național, cu implicare multi-instituțională, prin care a intenționat determinarea reprezentanților unora dintre instituțiile publice participante (Ministerul Justiției, Ministerul Administrației și Internelor, Direcțiile Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului), să constituie la nivelul comunităților locale, un sistem de referire și de identificare a victimelor traficului de persoane și de asistare a victimelor traficului de persoane.

În unele județe, această acțiune s-a finalizat cu oficializarea unor parteneriate inter-instituționale (cum este și județul Tulcea), fiind astfel identificate, conturate, îmbinate și clarificate pârghiile de cooperare locală, menite să contribuie la o mai bună punere în practică a legii privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și asistare a victimelor traficului.

Instituții care în mod necesar trebuie să facă parte din rețeaua comunitară de identificare și referire a victimelor traficului de persoane, sunt Serviciul de Combatere a Criminalității Organizate, parchetul, instanța, serviciile de protecție a victimelor, și alte instituții de asistență.

VI. Forme de cooperare internațională în domeniul prevenirii și combaterii traficului de persoane

interim și elementele de extrajurisdicție, tranzitați, transportatori, consumatori este necesară, pentru întâmpinarea eficientă a fenomenului și o cooperare internațională.

Convențiile internaționale în domeniu, la care România a devenit parte prin ratificare sau semnare, constituie instrumente juridice, care permit atât o cooperare informală cât și una judiciară.

Intrarea în vigoare a Legii nr. 302/2004, privind cooperarea judiciară internațională în materie penală a abrogat legislația internă anterioară mai lacunară și neunitară și a armonizat-o cu procedurile mai simplificate stabilite de Convenția Uniunii Europene din 29.05.2000 și cu al doilea Protocol Adițional a Convenției Consiliului Europei din 8.11.2001, ambele cu privire la asistența judiciară internațională în materie penală.

Toate formele de cooperare internațională în materie penală, prevăzute de Legea nr. 302/2004 sunt aplicabile în materia combaterii traficului de persoane prin cooperare judiciară internațională

VII. Politica europeană privind prevenirea și combaterea traficului de ființe umane

La nivelul Uniunii Europene problematica traficului de ființe umane se situează, din punct de vedere tematic, în domeniul Justiției și Afacerilor Interne, fiind subsumată problematicii mai largi a combaterii crimei organizate.

Din punct de vedere politic, traficul de ființe umane apare ca problemă distinctă pe agenda Uniunii Europene din 1986, când Parlamentul European începe să adopte primele rezoluții privind situația femeilor, în general și a traficului de femei în particular. În mod elocvent, traficul de ființe umane devine o prioritate pentru UE abia un deceniu mai târziu, când Comisia Europeană face publică prima sa comunicare, în această materie. De atunci, la nivel instituțional european s-au dezvoltat o serie de politici, acte legislative și scheme de finanțare care au făcut ca prevenirea și combaterea traficului de persoane să nu mai fie o abordare periferică.

Cel mai important instrument legislativ pentru materia combaterii traficului de ființe umane este reprezentat de art. 29 din Tratatul privind Uniunea Europeană (TUE), cunoscut și sub denumirea de Tratatul de la Maastricht (1993), în termenii căruia, obiectivul Uniunii este acela de a oferi cetățenilor un nivel ridicat de protecție într-un spațiu de libertate, securitate și justiție, prin elaborarea unei acțiuni comune a statelor membre în domeniul cooperării polițienești și judiciare în materie penală.

Tratatul menționează explicit că acest lucru se va realiza inclusiv prin prevenirea traficului de ființe umane și prevede o mai strânsă cooperare polițienească și între autoritățile judiciare, precum și uniformizarea dispozițiilor de drept penal ale statelor membre.

Pe baza acestui art. 29 din TUE, au fost elaborate ulterior, o serie de acte normative menite să creeze un cadru legal și operațional în vederea prevenirii și combaterii fenomenului de trafic de persoane, printre care amintim:

- Decizia Cadru a Consiliului UE din 19.07.2004 privind combaterea traficului de ființe umane, de aproximare a legislațiilor penale ale statelor membre
- Directiva Consiliului UE din 29.04.2004 privind permisul de rezidență pentru victimele traficului care cooperează cu autoritățile
- Decizia Cadru a Consiliului UE din 22.12.2003 privind combaterea exploatarea sexuale a copiilor și pornografiei infantile
- Decizia Cadru a Consiliului UE din 13.06.2002 privind mandatul de arestare european și procedurile de transfer între statele membre ș.a.

La nivel instituțional, prin acte ale Consiliului UE au fost create structuri specializate de cooperare polițienească și judiciară cărora li s-au conferit competențe specifice în materia combaterii traficului

Astrei, în 1999 se adoptă de către Consiliul UE Convenția de stabilire a Oficiului European de Poliție EUROPOL, care în anexa sa cuprinde prima definiție a traficului de ființe umane, ca formă de criminalitate.

O nouă structură europeană pentru coordonarea cooperării judiciare în materia criminalității organizate EUROJUST a fost creată prin Decizia Consiliului UE din 28.02.2002.

Neajunsul pentru aceste două structuri este acela că nu au competența de a declanșa procedurile penale, iar acest lucru reduce considerabil șansele acestora de a fi eficiente în materii ca traficul de persoane, care este un fenomen infracțional transfrontalier.

Atâta vreme cât există țări în care prostituția este legalizată, se pune întrebarea în ce măsură pot fi identificate și investigate infracțiunile de trafic de persoane, știut fiind faptul că prostituția nu este decât una dintre formele sub care traficul de persoane apare deseori?

VIII. Nevoi identificate – propuneri de lege ferenda în plan național
Legislația României în materie de prevenire și combatere a traficului de ființe umane creează impresia existenței unui cadru legislativ necesar și suficient ca instrument de lucru în domeniul protecției victimelor traficului de persoane pentru toți profesioniștii, însă din punct de vedere calitativ, o parte importantă din aceste legi nu satisfac exigențele impuse de evoluția fenomenului, și nu oferă o protecție reală, eficientă și utilă pentru victime.

Astfel, Regulamentul de aplicare a dispozițiilor Legii nr. 678/2001 privind prevenirea și combaterea traficului de persoane conține dispoziții cu privire la procedurile de lucru cu victimele traficului de persoane care sunt contradictorii sub unele aspecte ;

a) există confuzii cu privire la capacitatea, calitatea și competența structurilor de lucru în favoarea victimelor (centrele de asistență și protecție a victimelor traficului de persoane), imaginate și consacrate la momentul apariției legii raportat la situația de fapt concretă.

Se impune în acest sens, redefinirea centrelor de primire a victimelor, stabilirea cadrului lor de organizare și clarificarea metodelor de lucru în echipă a tuturor profesioniștilor.

b) totodată, nu sunt reglementate modalitățile de determinare și cooptare a societății civile prin intermediul organizațiilor neguvernamentale în scopul de a susține autoritățile, prin asigurarea unei accesibilități reale la fondurile publice; legislația existentă nu face referiri exprese cu privire la asigurarea unor fonduri speciale pentru intervenții în domeniu, pe categorii diverse de activități și în bugetele distincte ale unor instituții ce au atribuții de gen;

c) un alt neajuns constatat în practică și care necesită atenția legiuitorului, este aceea că legislația actuală nu permite ca în adăposturile special destinate să asigure protecția și asistarea victimelor traficului de persoane, care funcționează sub autoritatea consiliilor județene (destul de reduse ca număr la nivelul țării – 6) să poată fi internată o victimă provenită dintr-un alt județ decât cel în care funcționează adăpostul, deși în mod evident este în interesul actului de justiție și al victimei însăși, ca aceasta să fie adăpostită într-o locație cât mai ferită de amenințările, presiunile sau hărțuirile rețelelor de traficant; propunerea de lege ferenda vizează înființarea în fiecare dintre județele țării de adăposturi pentru victimele traficului de persoane și crearea posibilității ca o victimă să beneficieze de protecție și asistență indiferent de județul de domiciliu.

d) este bine-cunoscută complexitatea cazurilor în care sunt instrumentate infracțiunile de trafic de persoane, precum și eforturile pe care anchetatorii le fac pentru a construi și identifica materialele probatorii care să le permită trimiterea în judecată a celor care se fac vinovați de comiterea infracțiunilor de trafic de persoane. În